

Danica Brečková

JAZYKOVÁ PRÍPRAVA DOKTORANDOV

V posledných rokoch sme mali možnosť prečítať si na stránkach Architektonických listov FA STU aj príspevky študentov doktorandského štúdia v anglickom jazyku. Sú výsledkom ich dvojročnej jazykovej prípravy a pre väčšinu týchto študentov tiež prvou publikačnou skúsenosťou v cudzom jazyku.

Jazyková príprava počas doktorandského štúdia je zameraná na niekoľko dôležitých cieľov:

- zlepšiť úroveň ovládania cudzieho jazyka prostredníctvom riadenej individuálnej práce v cudzom jazyku;
- naučiť sa aktívne vyhľadávať zdroje odborných informácií k téme a naštudovať odbornú problematiku z rôznych cudzojazyčných prameňov;
- spracovať naštudované cudzojazyčné odborné pramene do vlastných poznámok, záznamov a anotácií;
- využiť získané poznatky a informácie vo vlastnej odbornej téme, zaradiť ich do vlastného systému riešenej témy;
- prezentovať vlastnú odbornú tému, doplnenú o poznatky, naštudované z cudzojazyčných zdrojov.

Zjednodušene by sme tiež mohli povedať, že ide o získavanie zručností akademického jazyka a to v troch dôležitých oblastiach zvládania cudzieho jazyka: čítania, písania a hovorenia. Takmer každý študent, nastupujúci do doktorandského štúdia, je na inej úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetkých však viaže jeden cieľ: naučiť sa komunikovať v rámci svojho odboru v cudzom jazyku. Pre viacerých študentov je to veľmi ťažký a náročný cieľ. Je však potešujúce, že pre stále väčší počet študentov je to šanca dostať sa ešte ďalej, pracovať na akademickej úrovni, s už dostatočne zvládnutými základmi cudzieho jazyka.

Počas celého obdobia jazykovej prípravy sa orientujeme na odborné témy, témy blízke a priamo súvisiace s témou dizertačnej práce doktoranda. To má svoj významný motivačný aspekt.

Výsledkom jazykovej prípravy v prvom roku je prezentácia odbornej témy a jej následná analýza v skupine. Pričom doktorandi spracujú svoje témy na základe teoretického vstupu o zásadách prezentovania po formálnej aj obsahovej stránke. Dôležitou súčasťou týchto seminárov sú ukážky vhodne používaného jazyka. Následná skupinová analýza jednotlivých vystúpení umožňuje každému doktorandovi odskúšať si na sebe a overiť si na druhých, čo je dobré, vhodné a správne v prezentácii a čomu sa treba vyhýbať, čomu treba v príprave venovať dôslednejšiu pozornosť. Tu si viacerí s radosťou vyskúšajú svoju prezentáciu aj druhýkrát, aby sa zbavili chýb, ktoré urobili.

V druhom roku jazykovej prípravy sa doktorandi dôsledne venujú odborným materiálom k téme vlastnej dizertačnej práce a k ich spracovaniu. Postupne sformulujú popis témy svojej dizertačnej práce, pričom rozpracujú základné okruhy, relevantné pre danú tému a svoj prístup ich riešeniu. Dôležitou súčasťou písomnej práce sú poznatky, získané zo štúdia cudzojazyčnej odbornej literatúry a ich uvedenie, resp. zaradenie do poznatkov, ktoré študent k danej téme už má. Konečným výsledkom práce v cudzojazyčnej príprave je prezentácia vlastnej témy a naštudovaných poznatkov k nej v cudzom jazyku pred komisiou za prítomnosti svojho školiteľa.

Niekoľko takýchto písomných prác predkladáme čitateľom aj v tomto čísle časopisu. Pri ich čítaní treba mať na zreteli rôznorodú jazykovú skúsenosť ich autorov, ako aj rôznorodú úroveň rozpracovanosti odbornej témy.

V nie poslednom rade chcem na tomto mieste tiež upozorniť na nie celkom dostatočnú skúsenosť našich študentov s formuláciou odborného akademického textu, čo je zaiste do veľkej miery aj dôsledkom predchádzajúceho spôsobu vzdelávania na našich školách. V tomto smere cítiť isté zaostávanie za anglosaskou tradíciou vo vzdelávaní.